

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Vår ref.:1601245-3 - 008
Vår dato: 23.5.2016

Deres ref.:
Deres dato:

Saksbehandler: Rolf Hermann Kvile Sickel

Høring - evaluering av offentligloven

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) viser til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet datert 25.2.2016, referanse 16/1243 EO OKL/bj, om ovennevnte. Med dette avgir Nkom sine merknader til rapporten Innsyn i forvaltningen – Kompetanse, etterspørsel og makt.

Oppdraget i høringsbrevet er gitt som følger:

«Vi inviterer høringsinstansen til å gi innspill og kommentarer til rapporten. Høringsinstansene kan samtidig gi innspill om eventuelle behov for lov- og forskriftsendringer på området, uavhengig av om områdene er omtalt i evalueringsrapporten eller ikke. Slike innspill bør inneholde en begrunnelse og en mest mulig konkret formulering til de endringene en mener det er behov for.»

Oxford Research AS (heretter forkortet Oxford) er av den oppfatning at enkelte av de nye reglene i offentligloven har bidratt til økt innsyn. Nkoms statistikk bekrefter denne antagelsen, se tabell nedenfor. Den nye offentligloven trådte som kjent i kraft 1.1.2009.

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Begjæringer	10	5	80	700	1 244	1 752	2 012	1 740	2 420

Som tallene viser har det for Nkoms del vært en betydelig økning i antall innsynssaker etter at den nye offentligloven ble iverksatt.

Nkom kom inn på offentlig elektronisk postjournal (OEP) løsningen i oktober 2010. Fra oktober til desember 2010 kom det 310 innsynsbegjæringer via OEP. Samtidig utarbeidet Nkom nye rutiner for håndtering av innsynsbegjæringer. De aller fleste innsynsbegjæringene blir behandlet innenfor fristen på 3 dager. Av totalt 2 420 innsynsbegjæringer i 2015, ble 1 142 behandlet allerede første dag, mens 603 og 370 ble behandlet henholdsvis andre og tredje dag etter mottak.

Kun 305 innsynsbegjæringer hadde behandlingstid på mer enn tre dager, noe som kan ha flere årsaker. I de tilfeller der Nkom trenger mer tid på å behandle innsynssøknaden, eller når reise-, eller feriefravær medfører forsinket saksbehandling, gir Nkom midlertidig svar.

Det følger av § 12 i offentlighetsloven at hele dokumentet kan unntas fra innsyn dersom vilkårene i en eller flere av unntaksbestemmelsene er oppfylt. Slik Nkom ser det har de nye bestemmelsene i § 12 gjort det mer arbeidskrevende enn tidligere å unnta dokumenter fra innsyn. Dette følger også av kravet til å vurdere merinnsyn etter offentlighetsloven § 11.

Oxford skriver på side 12 at offentlighetsloven er utfordrende å praktisere når «forvaltningen skal ta stilling til noen av unntaksreglene som har skjønnsmessige vurderingstemaer». Slik Nkom ser det er det ikke bestemmelsene i offentlighetsloven, men taushetspliktsbestemmelsene i forvaltningsloven §§ 13 og 19, som gjør saksbehandlingen krevende. For Nkom er særlig opplysninger som faller inn under forretningssensitiv informasjon, eller opplysninger knyttet til Norges utenrikspolitiske interesser, gjenstand for slike vurderinger.

Når det gjelder begjæring av innsyn i såkalte «sammenstillinger», er Nkom av den oppfatning at den nye offentlighetsloven har noen svakheter. Det burde være enkelte bestemmelser i den nye loven som legger begrensninger på hvor langt en enkeltperson kan gå i å pålegge offentlige organer et stort arbeidsomfang. Nkom har erfaring med innsynssaker fra anonyme enkeltpersoner som har vært svært kapasitetskrevende. Når i tillegg innsynsbegjæringer skal prioriteres og må behandles over en kort tidsperiode, vil omfattende innsynsbegjæringer binde opp kritiske ressurser og kunne gå på bekostning av andre viktige saker.

Basert på dette mener Nkom at det bør vurderes enkelte endringer i loven, eksempelvis opphevelse av bestemmelsen om anonymitet og betydelig lengre saksbehandlingsfrister, normalt åtte til ti dager. Nkom støtter lovens intensjon, men mener likevel at enkelte av bestemmelsene i offentlighetsloven medfører en uforholdsmessig stor ressursinnsats for forvaltningen.

For å gjøre saksbehandling av innsynsbegjæringer enklere, kan det også være hensiktsmessig at forvaltningsorganer får tilgang til en standard programvare som elektronisk kan sladde dokumenter (for eksempel PixView). Dette kan bidra til å effektivisere saksbehandlerne tidsbruk dersom opplysninger må sladdes før delvis innsyn gis.

Med hilsen

Marit Midtstøl Samuelsen
seksjonssjef

Rolf Hermann Kvile Sickel
seniorrådgiver